

Z POLOTEM I FINEZJĄ.
PIEŚŃ ROMANTYCZNA
FRANZA SCHUBERTA

TADEUSZ
BANOWSKI

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania historii muzyki dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Zbigniew Wiertel
Recenzja merytoryczna – Dorota Pękacka
Ignacy Ołów
dr Beata Rola
Jadwiga Iwanowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Z polotem i finezją. Pieśń romantyczna Franza Schuberta

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji:

I–IV/45 minut

Cele

Uczeń:

- opisuje sylwetkę Franza Schuberta;
- wskazuje znaczenie pieśni Schuberta na rozwój romantyzmu;
- zna wokalnoinstrumentalną twórczość Franza Schuberta;
- analizuje dzieła muzyczne;
- stosuje właściwą terminologię muzyczną.

Metody/Techniki/Formy pracy:

- impresyjna – analiza utworów muzycznych;
- quiz;
- praca plastyczna;
- praca całego zespołu klasowego; praca w grupach; praca indywidualna.

Środki dydaktyczne:

- „Der Gretchen am spinnrade” Franza Schuberta;
- „Erlkönig” Franza Schuberta;
- „Ständchen” Franza Schuberta;
- „Die Forelle” Franza Schuberta;
- „Tod und das Mädchen” Franza Schuberta;
- zasoby internetowe.

Opis przebiegu lekcji

Część wstępna:

Nauczyciel informuje o cechach okresu przejściowego między klasycyzmem a romantyzmem, prosi uczniów o przypomnienie cech twórczości Ludwiga van Beethovena oraz charakterystykę pieśni jako formy muzycznej.

Część właściwa:

1. Nauczyciel prosi uczniów o znalezienie informacji na temat życia Franza Schuberta. Organizuje quiz wiedzy dotyczący biografii kompozytora. Opisuje twórczość wokalnoinstrumentalną Franza Schuberta. Uczniowie wspólnie z nauczycielem analizują pieśń „Der Gretchen am spinnrade”. Należy zwrócić uwagę, że dzieło uważane jest za początek romantyzmu.
2. Nauczyciel dzieli zespół na cztery grupy i przydziela zadania:

- Grupa I – analizuje „Erlkönig” Franza Schuberta;
- Grupa II – analizuje „Ständchen” Franza Schuberta;
- Grupa III – analizuje „Die Forelle” Franza Schuberta;
- Grupa IV – analizuje „Tod und das Mädchen” Franza Schuberta.

3. Uczniowie dzielą się efektami swojej pracy.

Część podsumowująca:

Uczniowie tworzą projekt plakatu zachęcający do wzięcia udziału w koncercie poświęconym twórczości pieśniarskiej Franza Schuberta. Należy zwrócić uwagę, aby praca plastyczna odzwierciedlała charakterystyczne dla kompozytora cechy twórczości.

Komentarz metodyczny

W lekcji zastosowano wyłącznie metody aktywizujące. W zakresie wymagań edukacyjnych dostosować trudność zadań edukacyjnych do możliwości ucznia. W pracy indywidualnej należy wspomagać ucznia, zadając mu dodatkowe pytania nakierowujące. Podczas odsłuchu należy zapewnić odpowiednie warunki akustyczne, a w razie potrzeby umożliwić uczniowi użycie słuchawek. Podczas pracy z całym zespołem i w grupach uczeń ma możliwość uczenia się współpracy i wzajemnego komunikowania się i uczenia się od innych. Warto zwrócić uwagę na tworzenie atmosfery towarzyszącej tworzeniu pozytywnych emocji. W ocenie ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy stosować ocenianie kształtujące i wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, co wykonał źle i gdzie popełnił błędy, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności. Podczas quizu wspomagać ucznia, udzielając mu dodatkowych pytań pomocniczych. Dla ucznia zdolnego należy sformułować pytania lub zagadnienia rozwijające jego możliwości, pozwolić mu na dzielenie się wiedzą z innymi. Podczas lekcji rozwijane są najbardziej następujące **kompetencje kluczowe niezbędne na rynku pracy**: w zakresie rozumienia i tworzenia informacji (informacje teoretyczne, wykorzystane przez uczniów); w zakresie świadomości i ekspresji kulturalnej (interpretacja utworów, przeżywanie muzyki); w zakresie wielojęzyczności (tytuły dzieł Schuberta), osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się (praca w grupach, komunikowanie się).